

KÖNYVSZEMLE

Balázs Ferenc: *Közérthető evangélium*. II. kiadás. Kiadja az Unitárius Egyház, Kolozsvár-Napoca, 1981. 93 l.

1936-ban, Balázs Ferenc halála előtti évében jelent meg először ez a kis könyv, amelyet az egyház most változatlan tartalommal újra kiadott. A szerző irodalmi munkásságának olyan gyümölcse ez, amely inkább a gyakorló lelkész tapasztalta szükségéből, a mindenkori ember életéhez közelálló modern Jézus-kép iránti igényből született meg. Könyvével elsősorban közvetlen híveit akarja szolgálni, hit és életfelfogásuk alakításában olyan evangéliumot adni kezükbe, amelyik „nem hagy bizonytalanságban“, és „nem zavar meg“, hanem a „hívó ember lelki épülését“ segíti elő.

Célja megvalósítására, ahogyan erről „evangéliuma“ indításakor vall, két úrnak fogadott szolgálatot: az igazságnak, meg a hitnek. „Igazság útján addig haladtam, amíg magamnak képet nem alkottam: ez Jézus... Az arcot, melyet az evangéliumokból előragyogni láttam, most hívő embereknek megmutatni akarom.“ Milyen is ez a Jézuskép? Kialakításában Balázs Ferenc az evangéliumok mellett Renan Ernő és Schweitzer Albert segítségét említi, „akik úgy mutatták őt be, mint küzdő embert, aki sok tévedésen át és sok gyengeséggel, de annak a lelki tulajdonságnak, amit nem keleti, hanem nyugati értelmezésben szellemiségnek nevezünk, akkora tanújelét adta, mint talán senki más az emberiség ismert történelmében... »En és az Atya egy vagyunk« — mondotta Jézus, s e kijelentés igazi jelentését nem a mitologikus dogmatika keretében, hanem az ő életében találjuk, amelyből az igazság megtalálásának, a magunk kicsi énjét a mindenek valóságához való hozzáegyeztetésének végtelen nyugodtsága és derűje sugárzott. Olyan ember volt Jézus, akinek nem kellett nagy dolgokat művelnie, hogy nagy legyen, mert ő az isteni élet meleg muzsikájától zengett, akármit tett, s ha semmit sem tett, akkor is.“

E kép kialakításában a szellemi nyomravezetők mellett nagy szerepe volt palesztinai utazásának, amelyet világméretű útja befejezésékként tett. „Igyekeztem eljutni azokra a helyekre, amelyekhez élettörténetének valamilyen emléke fűződik. A Galileai-tenger, ez a hegyek foglalatában csendesen elfekvő kék vizű tó, amelynek partjára szorosan húzódik a halászfalu, Tiberias, nem is esett messze. Kána bal kézre maradt el. Halászesónakok vitorláiba szelíden kapaszkodott a szél, s mintha az intést

hallottam volna: 'Ereszd mélyebbre a hálót!' Talán ott, a galileai mosolygós ég alatt, hallotta meg ömaga is lelkében felcsendülni „az isteni élet meleg muzsikáját“, amely alaptónusát adja *Közérthető evangéliumának*.

„Ez a názáreti Jézus élettörténete...“, így kezdi könyvét. A bibliakutatás megállapításainak fényében mi ma már másként látjuk Jézus „élettörténete“ kérdését. Tudjuk, hogy az evangéliumok nem akartak hiteles életrajzok lenni, hanem olyan képet állítanak elénk, ahogyan a kereszténység abban a korban megrajzolta magának Jézus tanításainak és cselekedeteinek képét, és arról, mint hite tárgyáról és tartalmáról bizonyosságot tett. Balázs Ferenc könyve is elsősorban bizonyágtéves: az ember Jézusról, az igazság és hit prófétájáról. Az élettörténet csak keret, amelyben kifejezésre jut az egyetemes élet áramába, Istenbe belesimuló egyéni élet küzdelme, eszményei, pillanatnyi bukása és örök diadala. De ez ad létjogosultságot az élettörténetnek. Csak így tudjuk megfogni a megfoghatatlant, s a tér és idő dimenziói közé szorítani az örökkévalót. A mi életünk célja is ugyanaz, Istenben élni és lenni, s vágyunk megvalósításában; ezért marad örök példánk Jézus, mint „út, igazság és élet“.

Balázs Ferenc költői eszközökhöz nyúl, amikor Jézus születését és gyermekkorát mondja el. Érzí, hogy a mondák és mesék színes világa ez, ahol a próza csak úgy tud megélni, ha összecsendülő mondatok rímjeiben szólal meg. Később a kibontakozó élet körülményeiben keresi és megtalálja azokat a lélektani rugókat, amelyek elősegítették a nagy döntéseket. „Ő nem magának akar dicsőséget, ő a boldog élet boldog szerelmese“ — mondatja Jézussal a pusztai kísértés vívódásában. Majd így folytatja: „S hogy az Isten segíteni fogja-e őt a küzdelmeiben? Hát persze hogy fogja. Ezer különböző módon fogja segíteni, egyik csodálatosabb a másiknál. Lám, most is erőt adott neki, hogy a kísértéseket legyőzze. És kitől ered a lelkét betöltő, csodálatos megtisztulásnak az érzése? Könnyűnek, emelkedettnek, igaznak érezte magát Jézus. Mintha az isteni lélek, amely neki már annyiszor megjelent az élet jóságában, a búzának, a kenyérnek dalában, most ott zengene az ő lelkében s élne már, nem ő többé, hanem általa és benne az Isten.“

Ez a Balázs Ferenc Jézusa és a mi Jézusunk is, akit szeretünk, élőnek és mainak ismerünk, elfogadjuk és követjük tanításait és megyünk, amerre vezet. Balázs Ferenc ott van igazán elemében, amikor a lélek mélyén lejátszódó folyamatokba éli be magát, s az általa megrajzolt kép igazi értéke is ez: a lélekarc. Ahol hűségesen követi az evangéliumokat, nem ad újat és mást, csak amit azokban is olvashatunk, természetesen a hely és a kép adottságainak megfelelően szűkebbre szabva és összevonva.

Könyvét hiveinknek és mindazoknak figyelmébe ajánljuk, akik lélekben gazdagodni, bensőkben növekedni akarnak, s akik úgy hiszik és érzik, hogy életük egyik erőforrása ma is: Jézus evangéliuma.

SEMĂNĂTORUL CREȘTIN

Revista Bisericii Unitariene din R. S. România

Anul 88

Nr. 1

1982

CLUJ-NAPOCA

Dr. Lajos Kovács		
Căutați Împărăția lui Dumnezeu		3
Dr. N. Niwano		
Mesajul de Anul Nou al IARF-lui		4
8 Martie		5

STUDII

Dr. Lajos Kovács		
Unit în slujba omului		7
Dr. A. Gounelle		
Credința personală		16
László Lőrinczi		
Întîlnirile mele cu Ferenc Balázs		18
Mihály Sebestyén		
Biblioteca fostului gimnaziu unitarian din Cristuru Secuiesc		22

LUCRĂRI OMILETICE

Dénes Jakab		
Să fiți cu totul uniți în același cuget		30
Károly Kiss		
Răspunderea misiunii		32
Mihály Göncz		
Zaheu		34
András Pál		
Moștenirea veșnică a lui Mózes Berde		37
Aron Török		
„În munte Domnul se arată“		39
Kálmán Kőkösi		
„Tu ești omul care a făcut aceasta“		41
Educați cu exemple		44
Mózes Nyitrai		
Între tristețe și bucurie		46
Károly R. Adorjáni		
Viața noastră este soarta copacului		48
VIAȚA BISERICESCĂ ȘI ȘTIRI		52
RECENZII		58

CHRISTIAN SOWER

Journal of the Unitarian Church in R. S. Romania

Volume 88

1982

Number 1

CLUJ-NAPOCA

CONTENTS

Set your mind on God's kingdom and his justice, L. Kovács	3
New Year's message of the IARF., N. Niwano	4
March 8	5

STUDIES

Together in the service of man, L. Kovács	7
The personal faith, A. Gounelle	16
My meetings with Francis Balázs, L. Lórincci	18
The library of the late Unitarian Secondary School from Székely- keresztúr, M. Sebestyén	22

SERMONS

Be firmly joined in unity of mind and thought, D. Jakab	30
The responsibility of the vocation, K. Kiss	32
Zacchaeus, M. Göncz	34
The everlasting heritage of Mózes Berde, A. Pál	37
In the mountain of the Lord it was provided, Á. Török	39
You are that man, K. Kökösi	41
Education by examples, K. Kökösi	44
Between sorrow and joy, M. Nyitrai	46
Our life is the fate of the tree, K. R. Adorjáni	48
CHURCH LIFE — NEWS	52
BOOK REVIEW	58

Redacție — Editorial Office

3400 Cluj-Napoca, Bdul Lenin nr. 9. R. S. România, Tel. 146—09

